

**Рівненський державний
гуманітарний університет**

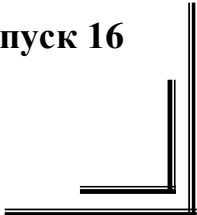

**Актуальні питання
психологічної науки**

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 16

Рівне - 2022

ББК 88

А 43

УДК 159.9

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. Рівне: РДГУ, 2022. Вип. 16. 120 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Воробійов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Павелків В.Р. – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету РДГУ;

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, академік АВШ, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ, перший проректор РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Ставицька О.Г. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ.

Друкується за рішенням вченої ради РДГУ (протокол № 5 від 26 травня 2022 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2022

наук.-практ. конф. 20-30 червня 2005 р., Дніпропетровськ, Т. 47, С. 20–22.

3. Крайг Г. Психологія розвитку/ Г. Крайг, Д.Бокум. СПб. : Пітер, 2012. 940 с.

ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ТА ВНУТРІШНІХ ФАКТОРІВ НА ВИНИКНЕННЯ ДЕПРЕСИВНИХ СТАНІВ

Мовчко Олег, здобувач ОС «бакалавр», 4 курс, РДГУ

Керівник: Сторож О.В., кандидат психологічних наук, доцент

Наукою доведено, що на людину впливає безліч факторів які впливають на її як фізіологічний стан, так і емоційний. Такими чинниками є зовнішні та внутрішні фактори. Не уміння особистостей вчасно фіксувати вплив на своє здоров'я тих чи інших факторів призводить до ускладнення депресивних станів, в подальшому до клінічних випадків. Тому знання та розуміння чинників які впливають на депресивні стани є доволі важливим та актуальним для кожного, оскільки боротьба з цим негативним явищем вже відбувається не одну сотню років.

Проблема депресивних станів бере свій початок ще за часів Гіпократу який називав на той період її (меланхолією). В подальшому С. Фройд та К.Г. Юнг теж досліджували даний феномен. Сучасними дослідниками причин депресії та депресивних станів є Є.Ю. Антохін, Н.І. Бігун, В.М. Блейхер, А.В. Бочкарьової, М. Голант, Н.І. Долішньої, Н.Ф. Каліна, В.В. Кошелєв, І.В. Крук, Р. Кечур, А. Лоуен, Б.В. Михайлов, В.Л. Мінутко, А.А. Макарова, Н.А. Мурути, О.І. Мироненко, М.Л. Покрас, Л.С. Сергєєва, А.Б. Смулевич, Ш. Трікетт, С.В. Яковлев. Варто відмітити А. Корба та його працю «У пастці депресії», де ним було розглянуто і запропоновано не лише способи фіксації даної проблеми, а і способи виходу з цих станів, звісно мова йде не про складні клінічні ситуації.

Мета публікації. здійснити теоретичний аналіз внутрішніх та зовнішніх чинників, що впливають на виникнення депресивних станів.

На сучасному етапі розвитку суспільства кількість чинників, що впливають на депресивні стани особистості зростає у геометричному прогресі і набуває більш ускладнених форм.

Внутрішні фактори є більше біологічно спрямованими, а саме гормональні бурі, емоційні переживання пов'язані безпосередньо з відчуттями себе як особистості та ін. Яскравим прикладом внутрішніх чинників є проблеми пов'язані з ланцюгом серотоніну та іншими типами нейромедіаторів, що може призвести до ендогенної депресії. При цьому виді

депресії спусковим механізмом є стресовий фактор, що походить від людини, та може бути як когнітивним, так і біологічним [2].

Стосовно зовнішніх факторів то їх існує значна кількість, цими чинниками є явища які набагато важче контролювати оскільки вони залежать не від самої особистості, а саме: політична та економічна ситуації, природні явища та катастрофи, соціальні настрої, відповідність соціальним нормам та ідеалам тощо. Варто зазначити, що зовнішні чинники впливають на внутрішні та навпаки.

Першим і найбільш актуальним чинником на сьогодні є військова ситуація в Україні. Страх, переживання, відсутність відчуття захищеності значно впливає на посилення депресивних станів. Такі чинники як повітряні тривоги у нічну пору, а саме у період сну, що не дає можливості для якісного сну, і у свою чергу знижує рівень активності та бадьорості і при регулярні депривації сприяє зниженню рівня відповідних гормонів, що в подальшому призводить до зниження настрою та посилення депресивних станів.

Пандемічна реальність один з тих факторів який з 2020 року змінив життя десятків тисяч людей. Самоізоляція спричинила значне втручання у життя кожної особистості. Когось це вразило більше, а когось менше та свій відбиток залишило на кожному. Свій вклад в збільшення депресивних станів внесли і засоби масової інформації. Перенасиченість даними про підвищення захворюваності, ускладнення і летальні випадки від COVID, його мутації та утворення нових штамів все більше збільшує рівень тривожності у населення, тому через подібні новини, які транслюються щоденно, психічне здоров'я хворих на коронавірус постійно наражається на небезпеку, зокрема підвищується ризик розвитку депресивного стану [4]. Від цього страждає велика кількість людей які не хворіють на COVID, а під постійним дублюванням новин посилюються побоювання та переживання з приводу можливості захворіти на цей вірус.

Відповідність соціально прийнятним нормам та фрустрація цієї потреби є одним з чинників впливу на виникнення депресивних станів. Бажання відповідати тим якостям та стандартам оцінювання неодноразово ламали психічне здоров'я сучасного покоління, скільки темп та вимоги які задаються у соціальних мережах не для кожного є посилюючим.

Також відповідно до соціальних чинників можемо віднести і реалізацію тих чи інших соціальних ролей, а саме для чоловіків це прагнення до успішності на матеріальному рівні, для жінок реалізація себе як матері. Де депривація цих соціально прийнятих атитюдів запускати процеси активізації депресивних станів.

Д.Е. Зубцов у своїй книзі «Психологічні особливості депресії у

розлучених жінок» надає особливе значення розвитку депресивних станів які пов'язані з відносинами найближчим оточенням. Спусковим механізмом може стати розлучення, крах кар'єри, смерть близького родича чи виявлений недуг близької людини [3, с. 15].

А. Корб підсумовує наступні ознаки депресивних станів: втрата чи погіршення сну, ангедонія (втрата можливості відчувати задоволення), думки про смерть чи самогубство, зміни у вазі тіла, регулярне відчуття втоми та занепад сил, почуття власної нікчемності, постійні думки осудливого характеру, порушення мислення та можливості сконцентруватись та поставлених завданнях [1, с. 21].

Через велику кількість чинників які впливають на виникнення депресивних станів і їх поєднання, безпосередньо визначити який має сильніший вплив стає набагато складніше. При відчутті депресивних станів не варто самому за рахунок засобів масової інформації шукати антидот. Перш за все зверніться за допомогою до компетентного спеціаліста, який допоможе визначити джерело потреби та за необхідності надасть рекомендації, щодо мінімізації та усунення цього негативного стану. Проблема депресивних станів та взаємодії внутрішніх та зовнішніх чинників потребує детального дослідження, задля збереження душевного та фізичного здоров'я населення.

Список використаних джерел:

1. Корб А. У пастці депресії. *New Harbinger Publications, Inc. Oakland* 2015. «Наш формат», Київ. 2019. 21 с.
2. Ендогенна депресія: симптоми, види, причини лікування. 2022. URL:<https://uk.warbletoncouncil.org/depression-endogena-14187>. (дата звернення 19.05.2022).
3. Зубцов Д. Е. Психологічні особливості депресії у розлучених жінок. Видавництво Слово, 2015. 15 с.
4. Чому виникає депресія: психологічні та фізіологічні чинники. 2022. URL:<https://onclinic.ua/blog/depressiya>. (дата звернення 19.05.2022).

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІСІ

Осіпчук Анна, здобувач ОС «бакалавр», 4 курс, НУВГП
Керівник: Шпак С. В., кандидат психологічних наук, доцент

У сучасному світі дедалі частіше постає питання гендеру та гендерної ідентичності. Це питання впливає на переважну більшість сфер соціального

Зміст

Вступ	3
Артемова О. Психосоціальна допомога в умовах кризи	4
Бабак К. Роль прив'язаності у сприйманні романтичних взаємин чоловіками та жінками.....	6
Главінська О. Особливості психологічного супроводу призовників строкової служби.....	8
Романюк В. Механізм боротьби або втечі як модель поведінки: психофізіологічні та клінічні аспекти.....	9
Рудюк О. Ціннісні пріоритети суб'єктів освітнього процесу у вищій школі.....	13
Савуляк В., Камінський А., Чичук Ю. Використання групового фокусованого інтерв'ю при підготовці соціальних проєктів для внутрішньо переміщених осіб.....	16
Савуляк В., Курята Н., Бабак А. Порівняльний аналіз ефективності кількісних і якісних методів соціально-психологічних досліджень	20
Андрійчук М. Особистісно-професійне самовизначення у ранній юності	25
Апостол М. Основні напрямки вивчення самореалізації особистості у психологічній науці.....	27
Бабак А. Психологічні чинники виникнення інтернет-адикції в підлітковому віці	30
Байдак В. Волонтерська діяльність студентської молоді.....	33
Балаушко О. Психологічні особливості виникнення шкільної дезаптації у дітей молодшого шкільного віку.....	34
Вінярська М. Особистісне самовизначення студентів у освітньому процесі.....	36
Воробей О. Психологічні особливості дітей підліткового віку та їх урахування в педагогічному процесі	39
Гамчук М. Психокорекційна робота з батьками, які виховують дітей з особливими потребами.....	42
Грицюк К. Психологічні особливості подолання тривожності студентів-психологів в умовах війни	43
Гурінчук Д. Професійне самовизначення: теоретичний аналіз.....	46
Гуцало Д. Психологічні особливості соціально-психологічної адаптації вимушено переселених осіб.....	48
Дереженко С. Психокорекція соціально-психологічного клімату в групі підлітків.....	51
Зайчук О. Військові дії як чинник міжособистісного конфлікту в	

підлітковому віці	53
Касянчик Л. Емпіричне дослідження психологічних чинників девіантної поведінки дітей підліткового віку	56
Кобець Д. Проблема креативності в психологічній науці	58
Козенюк М. Співвідношення емоційного інтелекту та комунікативної компетентності студентської молоді	60
Козенюк М. Теоретичний аналіз проблеми комунікативної компетентності студентської молоді	64
Конончук А. Психологічні особливості розвитку юнацького віку	66
Крук Я. Психологічні чинники підвищеної агресивності у дітей молодшого шкільного віку	69
Куришко А. Психологічні чинники подолання інтернет-залежності у підлітків	71
Курята Н. Дослідження життєстійкості як умови професійного зростання студента психолога	73
Левандовська А. Психологічні дослідження емоційного інтелекту у сучасній науці	75
Микитюк В. Психологічні особливості прояву агресивної поведінки у підлітковому віці	78
Мельникович І. Психологічні особливості прояву тривожності у підлітковому віці	80
Мовчко О. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на виникнення депресивних станів	83
Осіпчук А. Особливості формування гендерної ідентичності особистості у підлітковому віці	85
Парчук Т. Емоційний інтелект як чинник саморегуляції студентської молоді	88
Подерня Н. Психологічні чинники успішної адаптації особистості у соціальному середовищі	93
Пшенична Л. Емпатія як чинник розвитку міжособистісних відносин	95
Радчук О. Вплив емоційного інтелекту на розвиток міжособистісних стосунків сучасної молоді	98
Романюк О. Психологічні особливості впливу емпатії на розвиток комунікативної компетентності студентів	100
Сова Я. Психологічні проблеми вимушених трудових мігрантів	102
Хома О. Психологічні підходи до вивчення феномену академічної прокрастинації у студентському віці	105
Хомюк І. Психологія конфлікту у сучасній науці	108
Цицюра Д. Експериментальне дослідження проявів булінгу в освітньому середовищі	111

Цицюра О. Самоактуалізація майбутніх психологів у процесі професійної підготовки	114
Шуріна В. Психологічна корекція комунікативних навичок студентів	116
Зміст	118

Електронне видання

Актуальні питання психологічної науки.
Альманах студентського наукового товариства

Випуск 16

Наукове редагування – доц. Романюк В.Л.
Відповідальний за випуск – проф. Воробйов А.М.

Формат 60x80/16. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк арк. 5,9.